

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-249

2.4.2020

If Skadeforsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Snøskredulykke 1986 – PTSD 2012 - årsakssammenheng hjerneslag.

Forsikrede var involvert i en snøskredulykke i 1986. Han var ikke selv fysisk berørt av skredet, men var sentralt involvert i hendelsesforløpet. Som følge av ulykken fikk han påvist PTSD i 2012. Forsikrede fikk deretter to hjerneslag i 2014. Han var da omfattet av ny arbeidsgivers yrkesskadedekning. Forsikrede anførte at hjerneslagene som følge av hans psykiske belastning skyldtes ulykken i 1986 og fremmet krav mot ny arbeidsgivers yrkesskadedekning. Det var ikke fremlagt spesialisterklæring som la til grunn en årsakssammenheng. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort at hjerneslagene i 2014 skyldtes den PTSD som han fikk konstatert etter ulykken i 1986. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1958) var omfattet av en yrkesskadedekning i selskapet, da han fikk to hjerneslag, henholdsvis i januar og august 2014. Han har tidligere vært ansatt i Forsvaret, og var i 1986 involvert i snøskredulykken i Vassdalen. Den fant sted under en NATO-øvelse og en tropp ingeniørsoldater ble tatt av et snøskred. 16 omkom og ulykken er regnet som Forsvarets verste ulykke i fredstid. Forsikrede var ikke fysisk berørt av selve skredet, men var en del av troppen og sentralt involvert i det helhetlige hendelsesforløpet.

Forsikrede fikk påvist PTSD som følge av ulykken i 1986. Etter tvist om konstateringstidspunkt, herunder hvilket selskap som var ansvarlig etter yrkesskadeforsikringsloven, ble spørsmålet forelagt Yrkesskadeforsikringsforeningen som satte konstateringstidspunktet til 29.3.12, med den følge at Gjensidige ble pålagt å behandle saken. Forsikrede tok deretter ut stevning for tingretten med påstand om at Gjensidige var ansvarlig for enhver skade og skadefølge som står i årsakssammenheng med ulykken i 1986. Tingretten konkluderte i dom 4.3.19 med at Gjensidige er ansvarlig for enhver *psykisk* skade som står i årsakssammenheng med ulykken i 1986. Det fremgår imidlertid av domsgrunnene at retten mente at *fysiske* skadefølger av en psykisk skade burde anses som selvstendige skader og at forsikredes anførte hjerneslag som en konsekvens av den psykiske belastning, burde behandles av selskapet som hadde forsikringsavtalen i 2014 (da hjerneslagene oppstod).

Forsikrede fremsatte deretter krav mot selskapet som var ansvarlig yrkesskadeforsikringsselskap i 2014. Selskapet avviste ansvar fordi det verken forelå faktisk eller rettslig årsakssammenheng mellom ulykken i 1986 og hjerneslagene i 2014.

Forsikrede ba selskapet revurdere saken og ba om en nærmere begrunnelse for selskapets konklusjon. Han anførte at det var vanlig praksis at selskap bekostet en spesialisterklæring ved tvil om årsakssammenheng. Han la frem en artikkel fra The British Journal of Psychiatry, "*Risk of stroke among patients with post-traumatic stress disorder: nationwide longitudinal study*". Artikkelen

konklusjon er at personer med PTSD har økt risiko for hjerneslag og iskemisk hjerneslag. Det er nødvendig med ytterligere studier for å undersøke de underliggende mekanismene.

I et internt juridisk oversendelsesnotat 22.11.19 omtaler selskapet ytterligere argumenter for avslaget; blant annet at man ikke kan se at forskningsartikkelen har støtte i allment akseptert medisinsk viten.

Etter sekretariatets vurdering av saken la forsikrede frem en artikkel om "*Post-traumatic Stress Disorder and Cardiovascular Disease*" (Coughlin m.fl., 2011). Selskapet har ikke kommentert artikkelen.

Forsikrede har i det vesentlige anført at det er årsakssammenheng mellom ulykken i 1986 og hjerneslagene i 2014. Han var somatisk frisk frem til etterdønningene av ulykken, og bevisbyrden må snus på grunnlag av konklusjonene i forskningsartikkelen fra The British Journal of Psychiatry. Selskapet burde dessuten ha bevisbyrden når det har avslått å innhente spesialisterklæring. Gode grunner taler for innhenting av spesialisterklæring i dette tilfellet. For øvrig vises det til Rt. 1992 s. 64 ("p-pilledom II") om hvilke årsaksfaktorer som medvirket til hjerneslag og til artikkel av Coughlin m.fl., 2011.

Selskapet har erkjent at det er behandlingsansvarlig for forsikredes anførsler/pretensjoner om at ulykken i 1986 skal ha medført hjerneslag i 2014. Men har anført at det verken foreligger faktisk eller rettslig årsakssammenheng mellom ulykken og hjerneslagene. Når man får hjerneslag 28 år etter en psykisk påkjenning, er det sannsynlig at dette skyldes et samvirke av flere skadeårsaker som genetikk, alder, blodtrykk og andre helseforhold. Selv om det ikke kan utelukkes at psykiske påkjenninger kan disponere for hjerneslag, vil det uansett hefte betydelig bevisvil i forhold til en slik slutning, jf. Rt. 1974 s. 1160 ("p-pilledom I"). Den somatiske skadefølgen, 28 år etter den psykiske påkjenningen, fremstår så vidt indirekte og fjern i forhold til den psykiske påkjenningen at det uansett ikke foreligger rettslig årsakssammenheng, jf. Rt. 2007 s. 172 ("schizofreni-dommen"). Selskapet er ikke forpliktet til å innhente en spesialisterklæring i saken.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Forsikrede har fremsatt krav for fysisk skade i form av hjerneslag i 2014 under en yrkesskadeforsikring. Han har fått påvist PTSD etter ulykken i 1986. Saken for nemnda gjelder om det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken i 1986 og forsikredes hjerneslag i 2014.

Det er ikke fremlagt noen spesialistuttalelse i saken som påviser sammenheng mellom forsikredes to hjerneslag i 2014, ulykken i 1986 og forsikredes PTSD. Forsikrede har anmodet om at selskapet innhenter en uttalelse, noe nemnda er enig med selskapet i at det ikke er forpliktet til. Forsikrede har lagt frem to artikler fra medisinske tidsskrifter som begge omtaler forhøyet risiko for hjerneslag etter å ha fått PTSD. Nemnda ser ikke bort fra at det kan være tilfellet, men kan ikke se at forsikrede ved dette har sannsliggjort at hjerneslagene i hans tilfelle skyldes den PTSD som han fikk konstatert etter ulykken.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).